

OBSAH

PŘEDMLUVA

1. ÚVOD K TEORII PROGRAMOVANÉHO UČENÍ V TĚLESNÉ VÝCHOVĚ	15
1.1. Základní východiska teorie programovaného učení v tělesné výchově	15
1.2. Pojmy a konstrukty teorie programovaného učení v tělesné výchově	17
1.3. Historie programovaného učení a vyučování v tělesné výchově	19
2. PROGRAMOVANÉ UČENÍ V TĚLESNÉ VÝCHOVĚ	27
2.1. Charakteristika programovaného učení v tělesné výchově.	27
2.2. Experimentální výzkumy v oblasti programovaného učení v tělesné výchově.	32
2.2.1. Experimentální výzkumy ve volejbale	36
2.2.2. Experimentální výzkumy v atletice	51
2.2.3. Experimentální výzkumy ve sportovní gymnastice	66
2.2.4. Závěry experimentálních výzkumů	67
3. PROGRAMOVANÉ VYUČOVÁNÍ V TĚLESNÉ VÝCHOVĚ	89
3.1. Charakteristika programovaného vyučování v tělesné výchově	89
3.2. Využívání didaktických technických prostředků při programovaném vyučování v tělesné výchově	97
3.2.4. Vztah programovaného vyučování k jiným koncepcím vyučování v tělesné výchově	99
4. DIDAKTICKÉ PRINCIPY PROGRAMOVANÉHO VYUČOVÁNÍ V TĚLESNÉ VÝCHOVĚ	103
4.1. Obecné didaktické principy programovaného vyučování z aspektu tělesné výchovy	104
4.2. Specifické didaktické principy programovaného vyučování v tělesné výchově.	106
5. ORGANIZAČNÍ FORMY PROGRAMOVANÉHO VYUČOVÁNÍ V TĚLESNÉ VÝCHOVĚ	111
6. DIDAKTICKÉ FORMY PROGRAMOVANÉHO VYUČOVÁNÍ V TĚLESNÉ VÝCHOVĚ	122
6.1. Základní didaktické formy	122

6.1.1. Hromadné didaktické formy	122
6.1.2. Skupinové didaktické formy	128
6.1.3. Individuální didaktické formy	132
6.2. Specifické didaktické formy	136
7. METODY PROGRAMOVANÉHO UČENÍ A VYUČOVÁNÍ V TĚLESNÉ VÝCHOVĚ	138
8. PROSTŘEDKY PROGRAMOVANÉHO UČENÍ A VYUČOVÁNÍ V TĚLESNÉ VÝCHOVĚ	143
8.1. Konstrukce a ověřování programovaných učebních postupů	147
8.2. Využívání programovaných učebních postupů	158
8.3. Přehled dosud zkonstruovaných programovaných učebních postupů pro mo- torické učení	162
8.4. Programy rozvoje pohybových schopností	170
9. PROGRAMOVANÉ VYUČOVÁNÍ V SYSTÉMU VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍHO PROCESU V TĚLESNÉ VÝCHOVĚ	173
9.1. Role učitele v programovaném vyučování v tělesné výchově	173
9.2. Role žáka v programovaném vyučování v tělesné výchově	184
9.3. Role podmínek v programovaném vyučování v tělesné výchově	193
9.4. Vztah projektu a programovaného vyučování v tělesné výchově.	195
10. ZÁVĚRY	199
SCHLUSSFOLGERUNGEN	202
CONCLUSIONS	205
ZAKLJUČENIJA	208
SOUHRN	211
ZUSAMMENFASSUNG	221
SUMMARY	233
REZJUME	243
LITERATURA	255
JMENNÝ REJSTRÍK	273
VĚCNÝ REJSTRÍK	276
PŘÍLOHY	277

INHALT

VORWORT

1. EINLEITUNG IN DIE THEORIE DES PROGRAMMIERTEN SPORTUNTERRICHTS	15
1.1. Grundlegende Ausgangspunkte für die Theorie des programmierten Sportunterrichts	15
1.2. Begriffe für die Theorie des programmierten Sportunterrichts	17
1.3. Geschichte des programmierten Lehrens und Lernens im Sportunterricht	19
2. PROGRAMMIERTES LERNEN IM SPORTUNTERRICHT	27
2.1. Charakteristik des programmierten Lernens im Sportunterricht	27
2.2. Experimentelle Forschungen auf dem Gebiet des programmierten Lernens im Sportunterricht	32
2.2.1. Experimentelle Forschungen im Volleyball	36
2.2.2. Experimentelle Forschungen in der Leichtathletik	51
2.2.3. Experimentelle Forschungen im Gerätturnen	66
2.2.4. Schlußfolgerungen der experimentellen Forschungen	67
3. PROGRAMMIERTER UNTERRICHT IM SPORTUNTERRICHT	89
3.1. Charakteristik des programmierten Unterrichts im Sportunterricht	89
3.2. Ausnutzen der didaktischen technischen Mittel beim programmierten Unterricht im Sportunterricht	97
3.3. Verhältnis des programmierten Unterrichts zu anderen Unterrichtskonzeptionen im Sportunterricht	99
4. DIDAKTISCHE PRINZIPIEN DES PROGRAMMIERTEN UNTERRICHTS IM SPORTUNTERRICHT	103
4.1. Allgemeine didaktische Prinzipien des programmierten Unterrichts vom Sportunterrichtsaspekt	104
4.2. Spezifische didaktische Prinzipien des programmierten Unterrichts im Sportunterricht	106
5. ORGANISATIONSFORMEN DES PROGRAMMIERTEN UNTERRICHTS IM SPORTUNTERRICHT	111

6. DIDAKTISCHE FORMEN DES PROGRAMMIERTEN UNTERRICHTS IM SPORTUNTERRICHT	122
6.1. Didaktische Grundformen	122
6.1.1. Didaktische Klassenformen	122
6.1.2. Didaktische Gruppenformen	128
6.1.3. Individuelle didaktische Formen	132
6.2. Spezifische didaktische Formen	136
7. METHODEN DES PROGRAMMIERTEN LEHRENS UND LERNENS IM SPORTUNTERRICHT	138
8. MITTEL DES PROGRAMMIERTEN LEHRENS UND LERNENS IM SPORT-UNTERRICHT	143
8.1. Konstruktion der Lehrprogramme	147
8.2. Ausnutzen der Lehrprogramme	158
8.3. Übersicht bisher konstruierter Lehrprogramme für das sportmotorische Lernen	162
8.4. Programme zur Entwicklung von motorischen Fähigkeiten	170
9. PROGRAMMIERTER UNTERRICHT IM SYSTEM DER BILDUNG UND ERZIEHUNG IM SPORTUNTERRICHT	173
9.1. Stellung des Lehrers im programmierten Unterricht im Sportunterricht	173
9.2. Stellung des Schülers im programmierten Unterricht im Sportunterricht	184
9.3. Stellung der Bedingungen im programmierten Unterricht im Sportunterricht	193
9.4. Verhältnis des Curriculums und programmierten Unterrichts im Sportunterricht	195
10. SCHLUSSFOLGERUNGEN (tschechisch)	199
SCHLUSSFOLGERUNGEN (deutsch)	202
SCHLUSSFOLGERUNGEN (englisch)	205
SCHLUSSFOLGERUNGEN (russisch)	208
ZUSAMMENFASSUNG (tschechisch)	211
ZUSAMMENFASSUNG (deutsch)	221
ZUSAMMENFASSUNG (englisch)	233
ZUSAMMENFASSUNG (russisch)	243
LITERATUR	255
NAMENREGISTER	273
SACHREGISTER	276
ANLAGEN	277

CONTENT

PREFACE

1. INTRODUCTION TO THE THEORY OF PROGRAMMED TEACHING IN PHYSICAL EDUCATION	15
1.1. Main principles of the theory of programmed teaching in physical education.	15
1.2. Concepts and constructs of the theory of programmed teaching in physical education	17
1.3. History of programmed learning and teaching in physical education	19
2. PROGRAMMED LEARNING IN PHYSICAL EDUCATION	27
2.1. Main features of programmed learning in physical education	27
2.2. Experimental research in programmed learning in physical education	32
2.2.1. Experimental research in volleyball	36
2.2.2. Experimental research in athletics	51
2.2.3. Experimental research in sports gymnastics	66
2.2.4. Conclusions of the experimental research	67
3. PROGRAMMED TEACHING IN PHYSICAL EDUCATION	89
3.1. Main features of programmed teaching in physical education	89
3.2. Use of didactic technical means in programmed teaching in physical education.	97
3.3. Relation of programmed teaching to other conceptions of physical education teaching	99
4. DIDACTIC PRINCIPLES OF PROGRAMMED TEACHING IN PHYSICAL EDUCATION	103
4.1. General didactic principles of programmed teaching from the aspect of physical education	104
4.2. Specific didactic principles of programmed teaching in physical education.	106
5. FORMS OF ORGANIZATION OF PROGRAMMED TEACHING IN PHYSICAL EDUCATION	111
6. DIDACTIC FORMS OF PROGRAMMED TEACHING IN PHYSICAL EDUCATION	122
6.1. Principal didactic forms	122

6.1.1. Collective didactic forms	122
6.1.2. Group didactic forms	128
6.1.3. Individual didactic forms	132
6.2. Specific didactic forms	136
7. METHODS OF PROGRAMMED LEARNING AND TEACHING	138
8. MEANS OF PROGRAMMED TEACHING IN PHYSICAL EDUCATION	143
8.1. Design of programmed teaching procedures	147
8.2. Use of programmed teaching procedures	158
8.3. Survey of the designed programmed teaching procedures for motor learning.	162
8.4. Programmes of development of motor abilities	170
9. PROGRAMMED TEACHING IN THE SYSTEM OF THE EDUCATIONAL PROCESS IN PHYSICAL EDUCATION	173
9.1. Teacher's role in programmed teaching in physical education	173
9.2. Pupil's role in programmed teaching in physical education	184
9.3. The role of conditions in programmed teaching in physical education	193
9.4. The relation of the project and programmed teaching	195
10. CONCLUSIONS IN CZECH	199
CONCLUSIONS IN GERMAN	202
CONCLUSIONS IN ENGLISH	205
CONCLUSIONS IN RUSSIAN	208
SUMMARY IN CZECH	211
SUMMARY IN GERMAN	221
SUMMARY IN ENGLISH	233
SUMMARY IN RUSSIAN	243
REFERENCES	255
INDEX OF NAMES	273
SUBJECT INDEX	276
APPENDIX	277

СОДЕРЖАНИЕ

Предисловие

1. ВВЕДЕНИЕ В ТЕОРИЮ ПРОГРАММИРОВАННОГО УЧЕНИЯ В ФИЗИЧЕСКОМ ВОСПИТАНИИ	15
1.1. Основные положения теории программированного учения в физическом воспитании	15
1.2. Понятия и конструктивы теории программированного учения в физическом воспитании	17
1.3. История программированного учения и обучения в физическом воспитании	19
2. ПРОГРАММИРОВАННОЕ УЧЕНИЕ В ФИЗИЧЕСКОМ ВОСПИТАНИИ	27
2.1. Характеристика программированного учения в физическом воспитании	27
2.2. Экспериментальные исследования в области программированного учения в физическом воспитании	32
2.2.1. Экспериментальные исследования в волейболе	36
2.2.2. Экспериментальные исследования в атлетике	51
2.2.3. Экспериментальные исследования в спортивной гимнастике	66
2.2.4. Заключение экспериментальных исследований	67
3. ПРОГРАММИРОВАННОЕ ОБУЧЕНИЕ В ФИЗИЧЕСКОМ ВОСПИТАНИИ	89
3.1. Характеристика программированного обучения в физическом воспитании	89
3.2. Использование дидактических технических средств при программированном обучении в физическом воспитании	97
3.3. Отношение программированного обучения к другим концепциям обучения в физическом воспитании	99
4. ДИДАКТИЧЕСКИЕ ПРИНЦИПЫ ПРОГРАММИРОВАННОГО ОБУЧЕНИЯ В ФИЗИЧЕСКОМ ВОСПИТАНИИ	103
4.1. Общие дидактические принципы программированного обучения в аспекте физического воспитания	104
4.2. Специфические дидактические принципы программированного обучения в физическом воспитании	106

5. ОРГАНИЗАЦИОННЫЕ ФОРМЫ ПРОГРАММИРОВАННОГО ОБУЧЕНИЯ В ФИЗИЧЕСКОМ ВОСПИТАНИИ	111
6. ДИДАКТИЧЕСКИЕ ФОРМЫ ПРОГРАММИРОВАННОГО ОБУЧЕНИЯ В ФИЗИЧЕСКОМ ВОСПИТАНИИ	122
6.1. Основные дидактические формы	122
6.1.1. Массовые дидактические формы	122
6.1.2. Групповые дидактические формы	128
6.1.3. Индивидуальные дидактические формы	132
6.2. Специфические дидактические формы	136
7. МЕТОДЫ ПРОГРАММИРОВАННОГО УЧЕНИЯ И ОБУЧЕНИЯ	138
8. СРЕДСТВА ПРОГРАММИРОВАННОГО ОБУЧЕНИЯ В ФИЗИЧЕСКОМ ВОС- ПИТАНИИ	143
8.1. Конструкции программированных учебных методов	147
8.2. Использование программированных учебных методов	158
8.3. Обзор сконструированных до сих пор программированных учебных методов для моторического учения	162
8.4. Программы развития двигательных способностей	170
9. ПРОГРАММИРОВАННОЕ ОБУЧЕНИЕ В СИСТЕМЕ ВОСПИТАТЕЛЬНО- ОБРАЗОВАТЕЛЬНОГО ПРОЦЕССА В ФИЗИЧЕСКОМ ВОСПИТАНИИ	173
9.1. Роль учителя в программированном обучении в физическом воспитании	173
9.2. Роль ученика в программированном обучении в физическом воспитании	184
9.3. Роль условий в программированном обучении в физическом воспитании	193
9.4. Отношения проекта и программированного обучения	195
10. ЗАКЛЮЧЕНИЯ (по-чешски)	199
ЗАКЛЮЧЕНИЯ (по-немецки)	202
ЗАКЛЮЧЕНИЯ (по-английски)	205
ЗАКЛЮЧЕНИЯ (по-русски)	208
РЕЗЮМЕ (по-чешски)	211
РЕЗЮМЕ (по-немецки)	221
РЕЗЮМЕ (по-английски)	233
РЕЗЮМЕ (по-русски)	243
ЛИТЕРАТУРА	255
ИМЕННОЙ УКАЗАТЕЛЬ	273
ПРЕДМЕТНЫЙ УКАЗАТЕЛЬ	276
ПРИЛОЖЕНИЯ	277